KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 2.4.2009
SEK(2009) 424

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Průvodní dokument ke

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

„Nové partnerství pro modernizaci univerzit: Fórum EU pro dialog mezi univerzitami a podniky“

Souhrn posouzení dopadů

{COM(2009) 158 final
SEC(2009) 423
SEC(2009) 425}

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ PROGRAMU NOVÉ PARTNERSTVÍ PRO MODERNIZACI UNIVERZIT: FÓRUM EU PRO DIALOG MEZI UNIVERZITAMI A PODNIKY“

Toto posouzení dopadů bude doprovázet sdělení Komise s názvem „Nové partnerství pro modernizaci univerzit: Fórum EU pro dialog mezi univerzitami a podniky“. Rada ve složení pro vzdělávání ve svém usnesení o modernizaci univerzit v zájmu konkurenceschopnosti Evropy v globální znalostní ekonomice vyzývá Komisi k podpoře členských států při plnění programu modernizace, též prostřednictvím podpory partnerství mezi univerzitami a podniky / soukromým sektorem.

Vzdělávání a odborná příprava jsou od začátku označovány za klíčový faktor pro dosažení celkových cílů Lisabonské strategie. V této souvislosti je obzvláště důležitý tzv. „trojúhelník znalostí“, jakožto hlavní motor znalostní ekonomiky při zajištění udržitelného růstu. Evropa musí zvýšit své úsilí, aby dosáhla plného fungování tohoto trojúhelníku[1]. Univerzity hrají v tomto ohledu zásadní roli, přičemž je zapotřebí vyvinout a zavést nové formy spolupráce mezi univerzitami a výzkumnými institucemi a podnikatelskou sférou, které se budou zabývat ekosystémy vzdělávání – výzkum – inovace.

Sdělení Komise „Plnění programu modernizace pro univerzity: vzdělávání, výzkum a inovace“[2] zdůraznilo zásadní roli univerzit pro **budoucnost Evropy a pro úspěšný přechod ke znalostní ekonomice a společnosti**. Podtrhlo potřebu hluboké restrukturalizace a modernizace tohoto sektoru, pokud chce Evropa uspět ve světové konkurenci ve vzdělávání, výzkumu a inovacích. Navrhlo, aby se podniky na tomto podílely ve třech oblastech:

– řízení: modely řízení podniku lze přenést do univerzitního prostředí,

– financování: podniky mohou hrát roli při financování činností univerzit v oblasti vzdělávání i výzkumu, a

– studijní programy: je třeba, aby se studentům dostávalo takového vzdělání, které je připraví na budoucí práci, podniky mohou pomoci tyto potřeby definovat a rovněž mohou nabídnout takové stáže pro studenty, které jim pomohou při přechodu z univerzit do pracovního procesu. Podniky musí být rovněž motivovány k uvolňování zaměstnanců za účelem dalšího vzdělávání a aktualizace jejich dovedností během pracovního života.

Revidovaná Lisabonská strategie zdůrazňuje důležitost partnerského přístupu: lisabonskou agendu musí přijmout za svou všechny zainteresované strany na úrovni EU, na národní, regionální i místní úrovni. Všechny by měly přispět k budování budoucnosti Evropy. Klíčovými prvky partnerství jsou mobilizace a kolektivní úsilí. **Klíčovými aktéry těchto partnerství jsou univerzity, výzkumné instituce a společnosti.**

---

1 „Aktualizovaný strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy“, KOM(2008) 865 v konečném znění.

2 „Plnění programu modernizace pro univerzity: vzdělávání, výzkum a inovace“, KOM(2006) 208 v konečném znění.

V únoru 2008 uspořádala Komise první fórum pro univerzity a podniky a v průběhu roku pak tři navazující tematické semináře. Ukázalo se, že zainteresované strany považují tento dialog za užitečný. Diskuse se nesoustředily na to, „ZDA má docházet ke spolupráci“, ale na to, „JAK má být spolupráce organizována“, aby byla užitečná pro všechny zainteresované strany. Účastníci z podniků i z oblasti vzdělávání přivítali možnost vést dialog o těchto otázkách a navázat na předchozí zkušenosti. Fóru pro univerzity a podniky na evropské úrovni se dostalo podpory, aby fungovalo jako fórum pro dialog a pro mobilizaci partnerství a rovněž pro sběr, sdílení, výměnu a šíření osvědčených postupů spolupráce podniků a univerzit přinášející výhody oběma stranám. Toto sdělení navrhuje dát fóru pro univerzity a podniky pevnou formu a navrhuje jeho strukturu pro následující roky; vyvozuje závěry z dosavadního dialogu pro příslušné politiky a navrhuje témata, kterými se má fórum zabývat v další fázi své práce.

Fórum pro univerzity a podniky by se mělo zabývat celou řadou otázek z celého spektra vymezeného ve sdělení z roku 2006 a mělo by zejména:

– napomáhat při vytváření studijních programů s cílem zajistit lepší zaměstnatelnost absolventů,

– napomáhat při zjišťování, jaké dovednosti se očekávají od absolventů při vstupu na trh práce,

– napomáhat utvářet podnikatelské smýšlení mezi absolventy, vyučujícími a výzkumnými pracovníky,

– napomáhat při vytváření vhodných struktur řízení na univerzitách,

– napomáhat při rozvoji vysokoškolského vzdělávání v oblasti celoživotního učení, konkrétně při spolupráci univerzit a podniků při identifikaci a uskutečňování programů odborné přípravy / rekvalifikace,

– podporovat mezioborovost a nadoborovost v plánech výzkumu a odborné přípravy,

– podporovat výměnu, sdílení a vytváření znalostí prostřednictvím větší mobility mezi univerzitami, výzkumnými institucemi a podniky (studenti, výzkumní pracovníci, vyučující, další zaměstnanci vysokoškolských institucí, zaměstnanci podniků).

Toto posouzení dopadů zvažuje potenciální dopady v souvislosti s dvěma hlavními cíli tohoto celkového programu: problémem, že příliš mnoho absolventů nemá správnou kombinaci znalostí, dovedností a kompetencí pro trh práce, a za druhé, nedostatečnými inovačními kapacitami v Evropě.

Existují čtyři hlavní možnosti pro akci na úrovni EU: žádná další akce (základní scénář); specifické akce využívající stávající nástroje; cílená akce na úrovni EU týkající se příslušné politiky včetně vydání programového dokumentu na úrovni EU společně s vytvořením platformy na evropské úrovni určené pro strukturovaný dialog zainteresovaných stran; cílená akce zaměřená na členské státy.

U žádné z možností se neočekávají dopady na životní prostředí. Žádná z možností nemá rozpočtové dopady. Všechny navrhované akce by byly uskutečněny v rámci stávajících finančních zdrojů.

Bylo vypozorováno, že úspěšná spolupráce mezi univerzitami a podniky má pozitivní hospodářské a sociální dopady. Je nicméně obtížné posoudit, do jaké míry by navrhované možnosti měly přímé hospodářské a sociální dopady v členských státech. Není žádný způsob, jak na evropské úrovni nařídit členským státům přijetí opatření a formu opatření. EU může členským státům pouze poskytnout podpůrná opatření. EU může upozorňovat na nutnost jednat, může identifikovat hlavní problémy a možná řešení a informovat o nich, může poskytnout platformu pro diskusi a výměnu názorů mezi zainteresovanými stranami a může zprostředkovat příklady osvědčených postupů z četných zdrojů. Na evropské úrovni lze zlepšit součinnost stávajících iniciativ a programů.

Možnost č. 3, tedy cílená akce na úrovni EU týkající se příslušné politiky včetně vydání programového dokumentu na úrovni EU společně s vytvořením platformy na evropské úrovni určené pro strukturovaný dialog zainteresovaných, stran se jeví jako nejvýhodnější.

V rámci aktualizovaného strategického rámce pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy lze za prvé provádět monitorování a hodnocení, za druhé je možné provést specifické průzkumy za účelem posouzení pokroku v této oblasti.